

Одеський національний медичний університет
Медичний факультет №2
Кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання
і валеології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЗИЧНА ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНА МЕДИЦИНА»

Обсяг курсу	Медичний факультет – 3,0 кредити ЄКТС, 90 год.
Семестр, рік навчання	IV рік, VII семестр
Дні, час, місце	За розкладом
Викладач (-і)	1. Юшковська Ольга Геннадіївна. Завідувачка кафедри, доктор медичних наук, професор. med_rehab@ukr.net 2. Кухар Наталя Миколаївна. Доцент, кандидат медичних наук. kuhar_nataliya@ukr.net 3. Плакіда Олександр Леонідович. Доцент, кандидат медичних наук. Відповідальний за міжнародну роботу, наукову роботу та науковий студентський гурток кафедри. aplakida01@gmail.com 4. Семененко Олег Валерійович. Асистент, відповідальний за післядипломну роботу кафедри. osemenenko447@gmail.com 5. Філоненко Олена В'ячеславівна. Асистент, alena.filonenko@gmail.com 6. Шахназарян Камо Едуардович. Асистент,.. kamsax@rambler.ru
Контактний телефон	+380(48) 723-05-68, +380 (48) 728-50-30 ,
E-mail	sportmed@onmedu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і валеології, адреса: м. Одеса, вул. Ольгіївська, 4-А, тел;
Консультації	Четвер - 15.00 – 17.00. Субота – 9.00 – 12.00. Проводяться черговим викладачем згідно графіку чергувань. (На період дії карантину – Viber, on-lineZoom).

КОМУНІКАЦІЯ

Система організації занять, здійснюється за допомогою E-mail кафедри: sportmed@onmedu.edu.ua, а також за допомогою месенджерів Viber, Facebook та Telegram і використання платформи Zoom і/або Microsoft Teams.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

«Фізична та реабілітаційна медицина», як навчальна дисципліна – це активний медичний процес в галузі охорони здоров'я, метою якого є досягнення

максимально повного відновлення функціонування, активності та участі, порушених внаслідок захворювання, травми або інших станів здоров'я особи з обмеженнями життєдіяльності із використанням реабілітаційної стратегії відновлення або взаємної адаптації особи та навколишнього середовища із застосуванням реабілітаційної стратегії компенсації з найбільш адекватною інтеграцією особи у суспільство.

Фізична та реабілітаційна медицина (ФРМ) – незалежна лікарська медична спеціальність, яка стосується забезпечення фізичного та когнітивного функціонування (включаючи поведінку), участі (включаючи якість життя) та модифікації особистісних факторів та факторів навколишнього середовища. Відповідає за запобігання, діагностику, лікування та реабілітацію осіб з медичними станами та супутніми станами, що призводять до обмежень життєдіяльності для усіх вікових груп. (White Book of PRM, 2018)

Фахівець з фізичної та реабілітаційної медицини очолює реабілітаційний процес. Організовує, очолює та забезпечує координацію виконання повного реабілітаційного циклу: медичне та реабілітаційне обстеження; встановлення реабілітаційних цілей, визначення реабілітаційних втручань, необхідних для досягнення цих цілей, визначення членів мультидисциплінарної реабілітаційної команди, які будуть проводити ці втручання; проведення реабілітаційних втручань; контроль ефективності реабілітаційних втручань відповідно до встановлених цілей; подальше коригування індивідуальної програми реабілітації особи з обмеженнями життєдіяльності усіх вікових груп.

Пререквізити курсу: базується на вивченні студентами українська мова (за професійним спрямуванням), нормальної анатомії, нормальної фізіології, патологічної анатомії, патофізіології, фармакології, біохімії, пропедевтики педіатрії, загальної хірургії, клінічної анатомії і оперативної хірургії, медичної психології, пропедевтики внутрішньої медицини, травматології і ортопедії, акушерства і гінекології, неврології, екстреної та невідкладної медичної допомоги.

Постреквізити курсу: закладає основи для вивчення студентами мануальної терапії, косметології, актуальних проблем фізіотерапії, курортології та реабілітації, інформаційних технології в медицині, основ рефлексотерапії.

Метою викладання навчальної дисципліни «Фізична реабілітація і спортивна медицина» є: формування у студентів цілісного уявлення про моделі обмеження життєдіяльності, принципи планування реабілітаційної допомоги та, форми і методи реабілітаційних втручань, що можуть бути застосовані для відновлення або компенсації порушень функції, активності та участі, що виникли внаслідок різних станів здоров'я, покращення стану особи з обмеженнями життєдіяльності незалежно від віку та медичного діагнозу у реабілітації. Надання студентам знань з МКФ та МКФ ДП. Забезпечити практичну та наукову основу для розуміння та вивчення показників здоров'я і показників, пов'язаних зі здоров'ям, результатів втручання і факторів, що їх визначають. Сформувані у студентів спільну мову для опису показників здоров'я і показників, пов'язаних зі здоров'ям, з метою поліпшення взаєморозуміння між різними фахівцями сфери охорони здоров'я, дослідниками, адміністраторами та суспільством, включаючи людей з обмеженнями життєдіяльності незалежно від віку. Забезпечити уяву для

студентів щодо систематизованої схеми кодування для інформаційних систем здоров'я.

Основне завдання вивчення дисципліни «Фізична реабілітація і спортивна медицина» є:

- уявлення про обмеження життєдіяльності, філософія Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я;

- уявлення про реабілітаційний цикл, його планування, мультидисциплінарний принцип надання реабілітаційної допомоги;

- методи профілактики й корекції м'язово-скелетних дисфункцій на підставі виявлення анатомічних, фізіологічних, патологічних та психосоціальних характеристик;

- фізіологія праці, біомеханіка, моторний контроль, розвиток дитини, дорослої особи, кінезіологія та патокінезіологія;

- методика, доцільність і обсяг застосування заходів профілактики і корекції рухових дисфункцій у людей різного віку, зокрема при неврологічних, опорно-рухових, серцево-судинних і респіраторних захворюваннях;

- закономірності організації й розвитку систем фізичного виховання, охорони здоров'я, освіти й соціального захисту, основи національного та міжнародного законодавства в цих галузях;

- теорія фізичних занять і спорту;

- основи психології, соціології, антропології, екології та валеології, основи наукових досліджень, планування і виконання експериментальних робіт, основи організації праці, адміністрації і менеджменту в державному і приватному секторах.

Метою курсу фізичної реабілітації є навчити студентів застосовувати реабілітаційне обстеження, ґрунтоване на принципах Міжнародної класифікації функціонування обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я, планувати надання реабілітаційної допомоги та використовувати реабілітаційні втручання в лікарській практиці для забезпечення профілактики обмежень життєдіяльності, а також для більш швидкого відновлення здоров'я, якості життя, повсякденного функціонування і працездатності у осіб з різними станами здоров'я, що призводять до обмежень життєдіяльності.

Очікувані результати.

В результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні знати:

знати:

• Моделі обмеження життєдіяльності, їх специфіку, підходи відповідно до біо-психо-соціальної моделі;

• Міжнародну класифікацію функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я та Міжнародну класифікацію функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я;

• реабілітаційні стратегії (відновлення та компенсації) та їх патофізіологічне підґрунтя, реабілітаційний прогноз;

• принципи пацієнт центричності в реабілітації;

- принципи організації реабілітаційної допомоги;
- принципи встановлення цілей в реабілітації, зокрема в реабілітації дітей різного віку;
- принципи командної роботи та розподілу функціональних ролей членів мультидисциплінарної команди;
- права, обов'язки та відповідальність лікаря ФРМ;
- реабілітаційні технології, що застосовуються членами мультидисциплінарної реабілітаційної команди, зокрема для реабілітації дітей різного віку;
- принципи створення та застосування індивідуальної програми реабілітації та індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (дитини з інвалідністю);
- значення та вміння застосовувати принципи ефективного співробітництва з іншими фахівцями сфери охорони здоров'я, зокрема фахівцями реабілітації;
- нормативні акти в галузі захисту прав дитини;
- нормативні акти в галузі системи охорони здоров'я, особливо в області захисту прав пацієнтів, осіб з обмеженнями життєдіяльності;
- принципи доказової медицини, зокрема принципи доказової медицини в реабілітації;
- принципи медичної етики та деонтології;
- чинне законодавство та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я;
- основи права в медицині;
- показники роботи лікувально-профілактичної установи, реабілітаційного закладу, диспансерного нагляду та лікарського контролю зокрема для дітей різного віку;
- загальні принципи діагностики та лікування захворювань внутрішніх органів, нервової системи, принципи лікування травматичних ушкоджень у дитячому віці та у дорослих;
- принципи та основні медичні проблеми перехідних періодів життя людини;
- чинне законодавство та принципи проведення медико-соціальної експертизи, зокрема експертизи обмеженнями життєдіяльності для дітей різного віку;
- форми і методи санітарної освіти серед населення;
- правила оформлення медичної, реабілітаційної та медико-експертної документації;
- передові інформаційні та Інтернет технології;
- сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом, методи її аналізу та узагальнення.

вміти:

- визначати і правильно документувати необхідні відомості про пацієнта, щоб отримати інформацію і враховувати думки колег та інших експертів;
- оцінювати та адекватно реагувати на індивідуальні потреби та зміни стану здоров'я пацієнтів, осіб з обмеженнями життєдіяльності, зокрема дітей різного віку з обмеженнями життєдіяльності;

- визначати реабілітаційні цілі, організовувати та розставляти пріоритети, працювати в команді, зокрема в роботі мультидисциплінарній реабілітаційній команді;

- передати відповідну інформацію і роз'яснення в зрозумілій і належній формі для дитини різного віку та її законного представника (усно та письмово) і з колегами та іншими експертами з метою спільної участі в плануванні і дійсненні медичної та реабілітаційної допомоги;

- керуватися чинним законодавством України про захист прав дитини, охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію реабілітаційної допомоги.

- забезпечувати організацію та регулювання надання реабілітаційної допомоги на засадах Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків.

- очолювати мультидисциплінарну реабілітаційну команду, координувати діяльність кожного з її членів та нести відповідальність за реабілітаційний процес в цілому.

- працювати як із залученням повного складу фахівців реабілітації, так і окремих фахівців реабілітації відповідно до індивідуальних реабілітаційних цілей та завдань.

- поліпшувати фізичне, розумове функціонування та активність дітей з обмеженнями життєдіяльності, сприяти підвищенню якості їх життя та забезпеченню повноцінного соціального функціонування (участі). При необхідності безпосередньо лікувати відповідну хворобу пацієнта (дитини різного віку), який отримує реабілітаційну допомогу. У випадку тривалих симптомів захворювання, функціонування, активність та участь мають бути поліпшені із використанням спеціалізованих методів та технік в рамках реабілітаційної стратегії компенсації.

- надавати невідкладну медичну допомогу при гострих станах, зокрема тих, що можуть виникнути протягом реабілітаційних втручань.

- володіти практикою експертно-реабілітаційної діагностики та безпосередньо приймати участь у проведенні медико-соціальної експертизи та експертизи обмежень життєдіяльності для дітей різного віку. Здійснювати нагляд за побічними реакціями / діями лікарських засобів.

- працювати в тісному контакті з суміжними спеціалістами та службами.

- брати участь у моніторингу здоров'я та обмежень життєдіяльності дитячого та дорослого населення, сприяти поширенню знань з організації реабілітаційної допомоги серед дитячого та дорослого населення.

- дотримуватися принципів медичної деонтології.

- планувати свою роботу та роботу мультидисциплінарної команди та здійснювати аналіз її результатів.

- вести лікарську та реабілітаційну документацію. Постійно удосконалювати свій професійний рівень.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекційних занять (10 год.), практичних занять (30 год.), самостійної роботи студентів (50 год.).

Під час викладання дисципліни будуть використовуватися наступні методи навчання: словесні (лекція, бесіда); наочні (мультимедійні презентації, схеми, таблиці); практичні заняття з використанням манекенів; робота з підручником (самостійна робота студентів), виконання індивідуальних самостійних завдань.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Сучасні принципи реабілітації. Поняття про реабілітацію. Моделі обмеження життєдіяльності та їх вплив на реабілітаційну допомогу. Поняття про стан здоров'я. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я: принципи побудови, філософія, принципи організації реабілітаційного процесу за моделлю МКФ ДП. Поняття про реабілітаційні стратегії (відновлення та компенсації) та їх патофізіологічне підґрунтя, реабілітаційний прогноз. Реабілітаційні періоди, реабілітаційний цикл. Поняття про пацієнт центричність, встановлення цілей в реабілітації різних вікових груп. Поняття про професію «лікар фізичної та реабілітаційної медицини». Критичне мислення в реабілітації.

Тема 2. Поняття про реабілітаційне обстеження. Засоби оцінювання та прогнозування в реабілітації, зокрема прогнозування для різних вікових груп. Реабілітаційні втручання та їх особливості відповідно до віку. Принципи вибору та використання засобів оцінювання та реабілітаційних втручань для різних вікових груп в рамках стратегій відновлення та компенсації, протягом різних реабілітаційних періодів, при гострих та хронічних станах здоров'я.

Тема 3. Фахівці реабілітації, мультидисциплінарна команда в реабілітації, її члени. Принципи роботи мультидисциплінарної реабілітаційної команди. Поле клінічних компетентностей, керівна роль лікаря ФРМ. Оцінювання та втручання, що використовують фізичний терапевт, ерготерапевт, терапевт мови та мовлення, психолог, протезист-ортезист, реабілітаційна медична сестра, соціальний працівник, зокрема при наданні реабілітаційної допомоги людині з обмеженнями життєдіяльності. Уявлення про міждисциплінарну співпрацю. Реабілітаційні команди за межами закладів охорони здоров'я (раннє втручання, інклюзивна освіта).

Тема 4. Фізична та реабілітаційна медицина при травмах та захворюваннях нервової системи у різного віку: дитячий церебральний параліч, спадкові захворювання нервової системи, наслідки пологових травм, травми спинного мозку, травми та захворювання периферичної нервової системи. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.

Тема 5. Фізична та реабілітаційна медицина при м'язово-скелетних ураженнях у людей різного віку: вроджені аномалії розвитку опорно-рухового апарату, сколіоз та пов'язані стани, травми кісток та зв'язок, ампутації кінцівок, ревматологічні ураження. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.

Тема 6. Фізична та реабілітаційна медицина при захворюваннях серцево-судинної та дихальної систем у людей різного віку: вроджені аномалії розвитку серця та легень, деформації грудної клітини, оперативні втручання на органах грудної порожнини. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.

Тема 7. Фізична та реабілітаційна медицина при інших станах здоров'я у людей різних вікових груп: затримка розумового розвитку, тривала іммобілізація, порушення ковтання, хронічні больові синдроми, ожиріння. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.

Тема 8. Фізична та реабілітаційна медицина при онкологічних захворюваннях. Дитяча хоспісна та паліативна допомога. Засоби оцінювання та прогнозування, реабілітаційні втручання, особливості організації реабілітаційного процесу.

Тема 9. Використання природних та преформованих фізичних чинників в наданні реабілітаційної допомоги людям різного віку: класифікація фізичних чинників, апаратна фізіотерапія, принципи використання природних та преформованих фізичних чинників в організації сучасної доказової реабілітації людей різного віку.

Тема 10. Масаж. Його різновиди, вплив на організм дорослої людини, дитини, залежно від віку та наявних обмежень життєдіяльності. Особливості застосування масажу у дітей першого року життя.

Тема 11. Фізична та реабілітаційна медицина в спорті. Основні завдання і зміст лікарського контролю, методика комплексного лікарського обстеження. Аналіз результатів комплексного лікарського обстеження. Визначення та оцінка фізичного розвитку людини. Дослідження та оцінка функціонального стану серцево-судинної, дихальної та вегетативної нервової систем людини за допомогою функціональних тестів. Лікарський висновок.

Тема 12. Фізична та реабілітаційна медицина при травмах в спорті. Профілактика гострих та хронічних травм в спорті. Принципи реабілітації спортивних травм та хронічних станів після травм.

Перелік рекомендованої літератури

Основна література:

1. Физическая и реабилитационная медицина: национальное руководство /под редакцией Г.Н. Пономаренко. – М.: ГЭОТАР – Медиа, 2016. – 688 с.
2. Физическая реабилитация: методические рекомендации к практическим занятиям для студентов 4 курса медицинского факультета) /О.Г. Юшковская, Н.Н. Кухар, А.Л. Плакида – Одеса: «Полиграф», 2016. – 160 с.
3. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів / В.В. Абрамов, В.В. Клапчук, О.Б. Неханевич [та ін.]: за ред. професора В.В. Абрамова та доцента О.Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.: іл. 79.
4. Основы физической реабилитации: учебник для студентов вузов / О.К. Марченко. – К.: Олимп. лит., 2012. – 528 с.
5. Фізична реабілітація хворих на ішемічну хворобу серця. Юшковська О.Г. Монографія /Одес. держ. мед. ун-т – Одеса: – 2010. – 224 с.

6. Фізична реабілітація: підручник /В.М. Мухіна – 3-тє вид., переробл. та доповн. – К.: Олімп. Л-ра, 2009. – 488 с.: іл..
7. Марченко О. К. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи: Навч. посібник. Олімпійська література, 2006. – 196 с.
8. European Physical and Rehabilitation Medicine Bodies Alliance. White Book on Physical and Rehabilitation Medicine in Europe. Eur J Phys Rehabil Med 2018. - Vol.54(2). – P.125-321.
9. World Health Organization. Rehabilitation 2030: a call for action: Meeting report [Internet]. WHO; 2017. Available from: <http://www.who.int/disabilities/care/rehab-2030/en/>
10. WHO WHO global disability action plan 2014-2021 [Internet]. WHO. [cited 2014 Oct 21]. Available from: <http://www.who.int/disabilities/actionplan/en/>
11. A position paper on physical & rehabilitation medicine programmes in post-acute settings / Ward A., Gutenbrunner C., Giustini A., Delarque A., Fialka-Moser V., Kiekens C., Berteanu M., Christodoulou N. // J Rehabil Med 2012; (44): 289–298.
12. R.L. Braddom. Physical Medicine and Rehabilitation / R.L. Braddom. – England: Elsevier Science, 2011. – 1536 с.
13. WHO World Report on Disability [Internet]. WHO. [cited 2014 Nov 8]. Available from: http://www.who.int/disabilities/world_report/2011/en/
14. European Union of Medical Specialists (UEMS) Section of Physical & Rehabilitation Medicine: A position paper on physical and rehabilitation medicine in acute settings./ Ward A., Gutenbrunner C., Damjan H., Giustini A., Delarque A. // J Rehabil Med. – 2010 (42): P.417–424.
15. DeLisa's. Physical Medicine and Rehabilitation / DeLisa's. – Lippincott Williams & Wilkins; Fifth, North Am, 2010. – 2432 с.

Додаткова література:

1. Спортивная медицина: Учебник для студентов ВУЗ физического воспитания и спорта / Л.Я-Г. Шахлина, Б.Г. Коган, Т.А. Терещенко, В.П. Тищенко, С.М. Футорный; под ред. Л.Я-Г. Шахлиной. – Киев: Наукова думка, 2016. – 452 с.: ил.
2. Физическая терапия в реабилитации больных ишемической болезнью сердца: метод. рекомендации. – М.: НОРФРМ, 2015. – 40 с.
3. Епифанов В.А. Медицинская реабилитация /В.А. Епифанов, Е.Е. Ачкасова – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015. – 672 с.
4. Пономаренко Г.Н. Основы молекулярной физиотерапии. /Г.Н. Пономаренко, В.С. Улащик – СПб., 2014. – 288 с.
5. Самостійні заняття з фізичного виховання. Навчальний посібник / О.Г. Юшковська, Т.Ю. Круцевич, В.Ю. Середовська, Г.В. Безверхня. – Одеса: Одес. Нац. Мед. ун-т. – 302 с. – (Б-ка студента-медика).
6. Физиотерапия. Классический курс /под ред. С.Б. Портера: пер. с англ. под ред. Г.Н. Пономаренко. – СПб.: Человек, 2014. – 761 с.
7. Организация физиотерапевтической помощи: методическое пособие / под ред. Г.Н. Пономаренко. – СПб., 2013. – 136 с.
8. Пономаренко Г.Н. Физиотерапевтическая помощь в медицинских организациях – СПб., 2012.

9. Пономаренко Г.Н. Физические методы лечения: справочник. – 4-е изд., перераб. и доп. – СПб., 2011.
10. Улащик В.С. Общая физиотерапия: учебник /В.С. Улащик И.В. Лукомский – Минск, 2010.
11. Шиман А.Г. Пунктурная физиотерапия заболеваний нервной системы /А.Г. Шиман, Г.Н. Пономаренко, С.Д. Шоферова – 2-е изд., испр. и доп. – СПб.: Балтика, 2005. – 96 с.
12. Эноки Р.М. Основы кинезологии. – Киев: Олимпийская литература, 2000.
13. Gutenbrunner C., Tederko P., Grabljevec K., Nugraha B., Responding to the World Health Organization Global Disability Action Plan in Ukraine: developing a National Disability, Health and Rehabilitation Plan J Rehabil Med. – 2018 (50). – P.338–341

Інформаційні ресурси

- <http://www.moz.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.
- <http://www.president.gov.ua/documents/6782015-19605> - Указ Президента України «Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю»
- <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-iz-vprovadzhennya-v-ukrayini-mizhnarodnoyi-klasifikaciyi-funkcionuvannya-obmezhen-zhittyediyalnosti-ta-zdorovya-ta-mizhnarodnoyi-klasifikaciyi-funkcionuvannya-obmezhen-zhittyediyalnosti-ta-zdorovya-ditej-i-pidlitkiv> - Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 №1008-р «Про затвердження плану заходів із впровадження в Україні Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків»
- <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>- Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»
- <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2961-15> - Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»
- <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>- Закон України «Про фізичну культуру і спорт».
- <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12> - Закон України «Про освіту».
- <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.
- <http://library.gov.ua/> – Національна наукова медична бібліотека України.
- <http://osvita.ua/vnz/> – Вища освіта в Україні.
- <http://metodportal.com/taxonomy/term/35>–Методичний портал «Фізичне виховання».
- <http://www.tmfv.com.ua/> – журнал «Теорія та методика фізичного виховання».

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Засвоєння кожної теми контролюється на практичних заняттях. Успішність студента оцінюється за традиційною шкалою оцінками "5", "4", "3", "2".

На практичному занятті оцінювання успішності вивчення кожної теми проводиться за традиційною 4-ри бальною шкалою (2,3,4,5).

«відмінно» – виставляється за повне та глибоке засвоєння програмного матеріалу, повний та вільний його переказ, відсутність труднощів при відповіді, вірне обґрунтування практичних рішень, знайомство з монографічною літературою.

«добре» – виставляється за повне знання програмного матеріалу, грамотний переказ, відсутність значних помилок у відповіді на питання, наявність незначних труднощів у відповіді, вірне обґрунтування практичних рішень.

«задовільно» – виставляється при неповному знанні програмного матеріалу, допущення значних промахів, недостатньо вірних відповідей, порушення послідовного переказу матеріалу, труднощі при обґрунтуванні практичних рішень.

«незадовільно» – незнання значної частини програмного матеріалу, допущення значних помилок, невміння прийняти та обґрунтувати практичне рішення.

На практичному занятті також може використовуватися тестовий контроль (10 тестів – 10 хв.), які оцінюються наступним чином:

1. 9-10 вірних відповідей - "5"
2. 7-8 вірних відповідей - "4"
3. 5-6 вірних відповідей - "3"
4. менше 5 вірних відповідей - "2"

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Оцінювання індивідуального завдання

Виконання індивідуального завдання зараховується студенту лише після успішного його захисту на практичному занятті. В залежності від якості виконання та захисту за індивідуальне завдання студент може отримати традиційні оцінки «5», «4» та «3».

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по їх завершенню. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як сума балів за поточний контроль знань і має визначення за системою ECTS та шкалою, прийнятою в Україні.

Сума балів з дисципліни за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
Від 170 до 200 балів	Відмінно (A) (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)

Від 155 до 169 балів	Дуже добре (В) (вище середнього рівня з кількома помилками)
Від 140 до 154 балів	Добре (С) (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
125-139	Задовільно (D) (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
111 (min) - 124	Достатньо (Е) (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
60-110	Незадовільно (FX) (з можливістю повторного складання)
1-59	Незадовільно (F) (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Оцінювання дисципліни

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як сума балів за поточний контроль знань і має визначення за системою ECTS та шкалою, прийнятою в Україні.

Оцінювання самостійної роботи студента

Матеріал для самостійної роботи студентів, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться на самостійне опрацювання і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюються під час підсумкового модульного контролю.

Оцінювання індивідуальної роботи студента

Кількість балів за індивідуальну роботу студента не перевищують 4 балів. Бали за індивідуальну роботу додаються до суми балів за поточну навчальну діяльність студента. Бали за індивідуальну роботу можуть отримати студенти, які написали і доповіли реферати з рекомендованих тем з використанням додаткової літератури та зайняли призові місця за участь в олімпіаді з дисципліни серед студентів свого ВНЗ і вищих навчальних закладів України

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни по багатобальній шкалою

Особливе методологічне значення має питання конвертації результату вивчення студентом дисципліни за 200-бальною шкалою і подальше ранжування за рейтинговою шкалою (ECTS). Це необхідно для здійснення академічної мобільності студентів, надання студенту можливості продовжити навчання, по цій дисципліні, в іншому вузі або в іншій країні. Отриманий середній бал з дисципліни дозволяє здійснити конвертацію в оцінку за 200-бальною шкалою.

Приклад:

Середній бал за дисципліну	Оцінка за 200-бальною шкалою
5,0	200
4,38	X

$$X = (4,38 \times 200) : 5 = 175 \text{ балів}$$

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Студент, який має пропуски практичних занять, повинен їх самостійно опрацювати (без отримання балів!).

Студент готує відповіді на питання з теми пропущеного заняття, які зазначені в методичних розробках кафедри. Під час самостійної роботи студент повинен підготувати теми занять, які передбачені методичними розробками кафедри.

Окремі, найбільш складні і незрозумілі для студента питання можна задати викладачу на початку відпрацювання пропущеного заняття.

Протягом відпрацювання студент:

- конспект лекцій;
- схеми, малюнки, які передбачені в процесі самостійної роботи студента;
- стислий конспект, який віддзеркалює основний фактичний матеріал теми.

Політика щодо академічної доброчесності

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- ♦ самостійне виконання всіх робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою дисципліни «Фізична та реабілітаційна медицина»;
- ♦ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ♦ дотримання прав законодавства про авторське право і суміжні права;
- ♦ надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування занять та запізень

Відвідування всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Запізнення на всі види навчальних занять заборонено.

Мобільні пристрої

Під час проведення всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять), а також контрольних заходів (заключних практичних занять, іспиту) використання мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів заборонено. Під час проведення дистанційного навчання в умовах особливого епідемічного режиму (адаптивний карантин) використовуються платформи Zoom і/або Microsoft Teams.

Поведінка в аудиторії

Поведінка в аудиторії під час проведення всіх видів навчальних занять (лекцій, практичних занять) має бути гідною студента медичного вишу. Викладачі та студенти мають перебувати в медичних халатах і шапочках, під час проведення очних занять в умовах особливого епідемічного режиму (адаптивного карантину) – в правильно одягнених захисних медичних масках або респіраторях.